

TİBB qəzeti

Azərbaycan Respublikası
Səhiyyə Nazirliyi

Milli Onkologiya Mərkəzinin
maddi-texniki bazasının
möhkömləndirilməsi ilə bağlı
tədbirlər haqqında
Azərbaycan Respublikası
Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan
Respublikası
Nazirlər Kabinetinin
QƏRARI

«Tibbi siğorta
haqqında» qanuna
dəyişiklik edildi

2

4

5

Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyeva «Məlhəm Hospital»da olub

Ziyarət zamanı Leyla Əliyeva Radiologiya şöbəsində də olub. Ona burada istifadəyə verilmiş son nəsil tomosintezli mammoqrafiya cihazı barədə ətraflı məlumat verilib. Bildirilib ki, beynəlxalq tədqiqatlara əsasən, 2031-ci ilə qədər hər 8 qadından birində süd vəzi xərçəngi riski ola bilər. Məhz bu səbəbdən «Məlhəm Hospital» tərəfindən ölkəyə qabaqcıl tibbi avadanlıqlar gətirilib və xəstəliklərin erkən mərhələdə aşkarlanması xüsusi önəm verilir.

6

BMT-nin İqtisadi və Sosial
Komissiyası Səhiyyə Nazirliyi ilə
səmərəli əməkdaşlıqda maraqlıdır

Azərbaycan Səhiyyə Nazirliyində Birləşmiş Millətlər Təşkilatının (BMT) Asiya və Sakit Okean üzrə İqtisadi və Sosial Komissiyasının (UNESCAP) İcraçı katibi Armidə Salsiah Alischabanla görüş keçirilib.

Səh. 6

Səhiyyə Nazirliyində «Sağlam həyat tərzi» işçi qrupu fəaliyyətə başladı

Səh. 7

Tel: (994 12) 530 15 15
(994 50) 255 15 15
(994 77) 277 22 77
Faks: (994 12) 530 44 44

 ARASH
MEDICAL COMPANY

www.arash.az

Aforizm
Təkcə bir müəllimin — təbiətin
sözünü dinla.
Rembrandt

9

N.A.Pənahovun Əziz Əliyev adına Azərbaycan Dövlət Həkimləri Təkmilləşdirmə İnstututunun rektoru təyin edilməsi haqqında
Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq qərara alıram:

Nazim Adil oğlu Pənahov Əziz Əliyev adına Azərbaycan Dövlət Həkimləri Təkmilləşdirmə İnstututunun rektoru təyin edilsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının
Prezidenti
Bakı şəhəri, 7 iyul 2025-ci il

Milli Onkologiya Mərkəzinin maddi-texniki bazasının möhkəmləndirilməsi ilə bağlı tədbirlər haqqında
Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq qərara alıram:

1. Azərbaycan Respublikası-

nın Səhiyyə Nazirliyi Milli Onkologiya Mərkəzinin maddi-texniki bazasının möhkəmləndirilməsi məqsədilə Azərbaycan Respublikasının 2025-ci il dövlət

büdcəsində nəzərdə tutulmuş Azərbaycan Respublikası Prezidentinin ehtiyat fondundan Azərbaycan Respublikası Səhiyyə Nazirliyinin Milli Onkologiya Mərkəzinə 650,0 (altı yüz əlli) min manat ayrılsın.

2. Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi bu Sərəncamın 1-ci hissəsində göstərilən məbləğdə maliyyələşməni təmin etsin.

3. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetini bu Sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.

4. Bu Sərəncam imzalandığı gündən qüvvəyə minir.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının
Prezidenti
Bakı şəhəri, 11 iyul 2025-ci il

«Azərbaycan Respublikasının Cinayət Məcəlləsində, Azərbaycan Respublikasının Cinayət-Prosessual Məcəlləsində və Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətalar Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında» Azərbaycan Respublikasının 2025-ci il 13 iyun tarixli 212-VIIQD nömrəli Qanununun tətbiqi və «Azərbaycan Respublikası Cinayət-Prosessual Məcəlləsinin təsdiq edilməsi, qüvvəyə minməsi və bununla bağlı hüquqi tənzimləmə məsələləri haqqında» Azərbaycan Respublikası Qanunun və həmin Qanunla təsdiq edilmiş Azərbaycan Respublikası Cinayət-Prosessual Məcəlləsinin tətbiq edilməsi barədə» Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2000-ci il 25 avqust tarixli 387 nömrəli Fərmanında dəyişiklik edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmani

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 19-cu və 32-ci bəndlərini rəhbər tutaraq, «Azərbaycan Respublikasının Cinayət Məcəlləsində, Azərbaycan Respublikasının Cinayət-Prosessual Məcəlləsində və Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətalar Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında» Azərbaycan Respublikasının 2025-ci il 13 iyun tarixli 212-VIIQD nömrəli Qanunun qüvvəyə minməsi ilə əlaqədar həmin Qanunun tətbiqini təmin etmək məqsədilə qərara alıram:

1. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetini:

1.1. Azərbaycan Respublikası İnzibati Xətalar Məcəlləsinin 215.5-ci maddəsində nəzərdə tutulmuş inzibati xətalar haqqında işlərə baxmağa səlahiyyəti olan orqan barədə təkliflərini hazırlayıb iki ay müddətində Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim etsin;

1.2. «Azərbaycan Respublikasının Cinayət Məcəlləsində, Azərbaycan Respublikasının Cinayət-Prosessual Məcəlləsində və Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətalar Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında» Azərbaycan Respublikasının 2025-ci il 13 iyun tarixli 212-VIIQD nömrəli Qanunundan irəli gələn digər məsələləri həll etsin.

2. «Azərbaycan Respublikası Cinayət-Prosessual Məcəlləsinin təsdiq edilməsi, qüvvəyə minməsi və bununla bağlı hüquqi tənzimləmə məsələləri haqqında» Azərbaycan Respublikası Qanunun və həmin Qanunla təsdiq edilmiş Azərbaycan Respublikası Cinayət-Prosessual Məcəlləsinin tətbiq edilməsi barədə» Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2000-ci il 25 avqust tarixli 387 nömrəli Fərmanın (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2000, № 8 (III kitab), maddə 610 (Cild I); 2024, № 1, maddələr 24, 33, № 4, maddə 387, № 8, maddə 945; Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2025-ci il 19 aprel tarixli 373 nömrəli Fərmani) 3-cü hissəsinin ikinci abzasında «139-144» rəqəmləri «139-141, 142 (cinnayət işi Azərbaycan Respublikasının daxili işlər (polis) orqanları tərəfindən başlandıqda), 143-144» sözləri ilə əvəz edilsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 1 iyul 2025-ci il

**TİBBİ AVADANLIQLARIN SATIŞI, QURAŞDIRILMASI
VƏ TEXNİKİ DƏSTƏYİ**

JBA GROUP
Healthcare Solutions

**TİBBİ AVADANLIQLARIN SATIŞI, QURAŞDIRILMASI
VƏ TEXNİKİ DƏSTƏYİ**

📍 Bakı şəh., Nəsimi ray.,

Abdulvahab Salamzadə küçəsi, 112A/76

✉ info@jba.az

🌐 www.jba.az

📞 (+99412) 525 55 52

📞 (+99477) 525 55 52

Azərbaycan Respublikasıının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 1-ci, 10-cu və 16-ci bəndlərini rəhbər tutaraq qərara alır:

Maddə 1. Azərbaycan Respublikasının Əmək Məcəlləsində (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 1999, № 4, maddə 213 (Cild I); 2024, № 1, maddə 6, № 4, maddə 365, № 7, maddə 744, № 8, maddə 934; 2025, № 1, maddələr 1, 16, № 2, maddə 96; Azərbaycan Respublikasının 2025-ci il 11 aprel tarixli 172-VIIQD nömrəli Qanunu) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1.1. 67-1-ci maddə üzrə:

1.1.1. 1-ci hissə aşağıdakı redaksiyada verilsin:

«1. Azərbaycan Respublikasında praktik tibb və ya əczaçılıq fəaliyyəti ilə məşğul olan işçilərin peşə bilik və bacarıqlarının qorunub saxlanması, inkişaf etdirilməsi və peşə yararlılığının yoxlanılması məqsədilə onların «Əhalinin sağlamlığından qorunması haqqında» Azərbaycan Respublikası Qanununun 49-1-ci maddəsinin tələblərinə uyğun olaraq davamlı peşəkar inkişafının qiyomatlandırılmasından əlavə edilsin.»

1.1.2. 2-ci hissədə «keçirilmir» sözü «tələb olunmur» sözləri ilə əvəz edilsin;

1.1.3. 3-cü hissə aşağıdakı redaksiyada verilsin:

«3. Tibb və ya səhiyyə ixtisasları üzrə ali və ya orta ixtisas tehsili olan şəxslərdən normativ hüquqi aktlara uyğun olaraq müvafiq peşə-ixtisas və ya elmi-ixtisas dərəcəsinin verildiyi gündən beş il müddətində sertifikasiya şəhadətnaməsi tələb olunmur.»;

1.1.4. 4-cü hissədə «Sertifikasiyadan qanunvericiliyə uyğun olaraq keçməyən» sözləri «Sertifikasiya şəhadətnaməsi olmayan və ya qüvvədə olmayan» sözləri ilə əvəz edilsin və həmin hissəyə aşağıdakı məzmunda ikinci cümlə əlavə edilsin:

«Sertifikasiya imtahanından keçməyən işçi təkrar sertifikasiya imtahanından keçənə qədər altı ay müddətində iş yeri və aylıq tarif (vəzifə) maaşı saxlanımaqla, müvafiq təhsil müəssisələrində peşə hazırlığı keçərək, təkrar sertifikasiya imtahanı üçün müraciət edə bilər.»;

1.1.5. 5-ci hissədə «Sertifikasiyadan» sözü «Sertifikasiya

Azərbaycan Respublikasının Əmək Məcəlləsində, «Əhalinin sağlamlığının qorunması haqqında», «Özəl tibb fəaliyyəti haqqında» və «Dərman vasitələri haqqında» Azərbaycan Respublikasının qanunlarında dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

imtahanından» sözləri ilə əvəz edilsin;

1.2. 70-ci maddənin «Qeyd» hissəsinin birinci cümlosunda «orqanı» sözü «orqanının müəyyən etdiyi orqan (qurum)» sözləri ilə əvəz edilsin.

Maddə 2. «Əhalinin sağlamlığının qorunması haqqında» Azərbaycan Respublikasının Qanununda (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 1997, № 6, maddə 497 (Cild I); 2024, № 6 (I kitab), maddələr 631, 639, № 12 (II kitab), maddələr 1332, 1350; 2025, № 1, maddə 16; Azərbaycan Respublikasının 2025-ci il 11 aprel tarixli 172-VIIQD nömrəli Qanunu) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

2.1. 46-ci maddə üzrə:

2.1.1. üçüncü hissə aşağıdakı redaksiyada verilsin:

«Azı beş il müddətində fasiləsiz olaraq ixtisasları üzrə işləməmiş tibb mütəxəssisləri, o cümlədən tibb və ya səhiyyə ixtisasları üzrə ali və ya orta ixtisas tehsili olan və təhsil müəssisəsini bitirdikdən sonra beş il müddətində fasiləsiz olaraq ixtisasları üzrə işləməmiş şəxslər müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqan (qurum) tabeliində olan təhsil müəssisələrində hazırlanmış təhsil məzuniyyətinə aid olmayan sualların verilməsi, habelə onların siyasi baxışlarına və dini etiqadlarına görə qiyomatlandırılmasından əlavə edilsin.»

2.1.2. dördüncü hissə ləğv edilsin;

2.2. 47-ci maddədə «və əczaçılıq» sözləri «və ya səhiyyə» sözləri ilə əvəz edilsin;

2.3. 48-ci maddə üzrə:

2.3.1. ikinci hissədə «və əczaçılıq» sözləri «və ya səhiyyə» sözləri ilə əvəz edilsin;

2.3.2. dördüncü hissə ləğv edilsin;

2.4. 49-1-ci maddə üzrə:

2.4.1. adında «şəxslərin (işçilərin)» sözləri «və bu fealiyyətlə məşğul olmaq istəyən şəxslərin» sözləri ilə əvəz edilsin;

2.4.2. birinci hissədə «(işçilər)» sözü çıxarsın;

2.4.3. ikinci hissə aşağıdakı redaksiyada verilsin:

«Azərbaycan Respublikasında praktik tibb və ya əczaçılıq fəaliyyəti ilə məşğul olan şəxslərin peşə bilik və bacarıqlarının qorunub saxlanması,

inkişaf etdirilməsi və peşə yararlığının yoxlanılması məqsədilə onların bu maddənin beşinci hissəsinə uyğun olaraq davamlı peşəkar inkişafının (bundan sonra - DPİ) qiyomatlandırılmasından əlavə edilsin;

2.4.4. üçüncü - doqquzuncu hissələr müvafiq olaraq yedinci - on üçüncü hissələr hesab edilsin və aşağıdakı məzmunda üçüncü - altinci hissələrlə əlavə edilsin:

«DPİ praktik tibb və ya əczaçılıq fəaliyyəti ilə məşğul olan şəxslərin müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqan (qurum) tərəfindən akkreditasiya olunmuş elmi və (və ya) tədris tədbirlərində iştiraki, o cümlədən elmi, pedaqoji və (və ya) müstəqil DPİ fəaliyyəti vəsitsilə kredit vahidlərinin toplanması yolu ilə həyata keçirilir.»

DPİ üzrə elmi və tədris tədbirlərinin akkreditasiyası qaydası və DPİ fəaliyyətinin kredit ekvivalenti, həmin kreditlərin təsdiqlənməsi üçün lazımlı sənədlər və hesablanması dair tələblər müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqanın (qurumun) tabeliyindən tərəfindən müəyyən edilir.

DPİ üzrə 5 (beş) il ərzində müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqan (qurum) tərəfindən müəyyən edilmiş minimum krediti toplayan və ya sertifikasiya imtahanından keçən şəxslərə sertifikasiya şəhadətnaməsi (bundan sonra - şəhadətnamə) verilir. Şəhadətnamə 5 (beş) il müddətində etibarlıdır. Minimum krediti toplamaya şəxslər praktik tibb və ya əczaçılıq fəaliyyəti ilə məşğul olmaq üçün sertifikasiya imtahanından keçməlidirlər.

Sınaq imtahanı istisna olmaqla sertifikasiya imtahanı ödənişsizdir. Sınaq imtahanında iştirak könüllüdür və onun məbləği müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqan (qurum) tərəfindən müəyyən edilir. Sertifikasiya imtahanında iştirak edən şəxslərə onların ixtisasına bilavasito aid olmayan sualların verilməsi, habelə onların siyasi baxışlarına və dini etiqadlarına görə qiyomatlandırılmasından əlavə edilsin;

3.1. 1-ci maddənin birinci hissəsinin dördüncü abzasında «ali və ya orta tibb» sözləri «tibb ixtisası üzrə ali və ya orta ixtisas» sözləri ilə əvəz edilsin;

3.2. 4-cü maddənin altinci hissəsi aşağıdakı redaksiyada verilsin:

«Özəl tibb müəssisələrində praktik tibb fəaliyyəti ilə məşğul olan və ya bu fealiyyətlə məşğul olmaq istəyən şəxslərin «Əhalinin sağlamlığından qorunması haqqında» Azərbaycan Respublikası Qanunun 49-1-ci maddəsinin tələblərinə uyğun olaraq davamlı peşəkar inkişafının qiyomatlandırılmasından əlavə edilsin;

3.3. 5-ci maddə üzrə:

3.3.1. birinci hissədə «Ali və ya orta tibb» sözləri «Tibb ixtisası üzrə ali və ya orta ixtisas» sözləri ilə əvəz edilsin;

3.3.2. üçüncü hissə aşağıdakı redaksiyada verilsin:

«Özəl tibbi praktika ilə məşğul olan və ya bu fealiyyətlə məşğul olmaq istəyən şəxslərin sertifikasiyası müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqan (qurum) tərəfindən həyata keçirilir.»

3.4. 16-ci maddənin birinci hissəsinin on ikinci abzasından «tədrisə cəlb olunmaq və» sözləri çıxarsın.

Maddə 4. «Dərman vasitələri haqqında» Azərbaycan Respublikasının Qanununda (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2007, № 2, maddə 70 (Cild I); 2024, № 6 (I kitab), maddə 642, № 7, maddə 775; Azərbaycan Respublikasının 2025-ci il 22 aprel tarixli 182-VIIQD nömrəli Qanunu) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

4.1. 4.1.1-ci maddədə «tədrisə cəlb edilməsi və» sözləri çıxarsın;

4.2. 5.2-ci maddənin ikinci hissəsi aşağıdakı redaksiyada verilsin:

«Əczaçılıq fəaliyyəti ilə məşğul olan və ya bu fealiyyətlə məşğul olmaq istəyən şəxslərin «Əhalinin sağlamlığından qorunması haqqında» Azərbaycan Respublikası Qanunun 49-1-ci maddəsinin tələblərinə uyğun olaraq davamlı peşəkar inkişafının qiyomatlandırılmasından əlavə edilsin;

«Özəl tibb müəssisələrində praktik tibb fəaliyyəti ilə məşğul olan və ya bu fealiyyətlə məşğul olmaq istəyən şəxslərin «Əhalinin sağlamlığından qorunması haqqında» Azərbaycan Respublikası Qanunun 49-1-ci maddəsinin tələblərinə uyğun olaraq davamlı peşəkar inkişafının qiyomatlandırılmasından əlavə edilsin;

**İlahim ƏLİYEV,
Azərbaycan
Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 13 iyun 2025-ci il**

Azərbaycan Respublikasının Cinayət Məcəlləsində, Azərbaycan Respublikasının Cinayət-Prosessual Məcəlləsində və Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətalar Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 6-ci ve 17-ci bəndlərini rəhbər tutaraq **qərara alıb**:

Maddə 1. Azərbaycan Respublikasının Cinayət Məcəlləsində (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2000, № 4 (II kitab), maddə 251 (Cild I); 2024, № 1, maddələr 8, 18, № 3, maddə 250, № 7, maddə 772, № 11, maddə 1189, № 12 (II kitab), maddələr 1330, 1350; 2025, № 1, maddə 1, № 2, maddələr 98, 99, № 3, maddələr 217, 221; Azərbaycan Respublikasının 2025-ci il 11 aprel tarixli 172-VIIQD və 178-VIIQD nömrəli qanunları) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1.1. 73.2-ci maddədə «142.1» rəqəmləri «141.2-1, 142.1, 142.2» rəqəmləri ilə əvəz edilsin;

1.2. 136.2-1-ci maddənin sanksiyası aşağıdakı redaksiyada verilsin:

«Üç ilədək müddətə müəyyən vəzifə tutma və ya müəyyən fəaliyyətlə məşğul olma hüququndan məhrum edilməklə və ya edilməməklə iki ildən dörd ilədək müddətə azadlığın məhdudlaşdırılması və ya iki ildən dörd ilədək müddətə azadlıqdan məhrum etmə ilə cəzalandırılır.»;

1.3. 138.2-ci maddənin sanksiyası aşağıdakı redaksiyada verilsin:

«Üç ilədək müddətə müəyyən vəzifə tutma və ya müəyyən fəaliyyətlə məşğul olma hüququndan məhrum edilməklə və ya edilməməklə bir ildən üç ilədək müddətə azadlığın məhdudlaşdırılması və ya iki ildən dörd ilədək müddətə azadlıqdan məhrum etmə ilə cəzalandırılır.»;

1.4. 141-ci maddə üzrə:

1.4.1. 141.2-ci maddənin dispozisiyasında «Xüsusi ali tibbi» sözləri «Müvafiq ali tibb» sözləri ilə əvəz edilsin;

1.4.2. aşağıdakı məzmunda 141.2-1-ci maddə əlavə edilsin:

«141.2-1. Bu Məcəllənin 141.1 və 141.2-ci maddələrinin nəzərdə tutulmuş əməllər nəticəsində zərərəçəkmiş şəxsin sağlamlığına ehtiyatsızlıqdan az ağır zərər vurulduğda -

iki ilədək müddətə müəyyən vəzifə tutma və ya müəyyən fəaliyyətlə məşğul olma hüququndan məhrum edilməklə və ya edilməməklə bir ilədək müddətə azadlıqın məhdudlaşdırılması və ya bir ilədək müddətə azadlıqdan məhrum etmə ilə cəzalandırılır.»

dək müddətə azadlıqdan məhrum etmə ilə cəzalandırılır.»;

1.4.3. 141.3-cü maddənin sanksiyası aşağıdakı redaksiyada verilsin:

«Üç ilədək müddətə müəyyən vəzifə tutma və ya müəyyən fəaliyyətlə məşğul olma hüququndan məhrum edilməklə və ya edilməməklə iki ilədək müddətə azadlığın məhdudlaşdırılması və ya iki ilədək müddətə azadlıqdan məhrum etmə ilə cəzalandırılır.»;

1.5. 142-ci maddə aşağıdakı redaksiyada verilsin:

«Maddə 142. Tibbi xidmətin göstərilməsi qaydalarını pozma

142.1. Qanuna və ya xüsusi qaydalara uyğun olaraq şəxsə kömək etməyə borclu olan tibb işçisinin üzrlü səbəblər olmadan tibbi yardım göstərməməsi, yaxud tibb işçisinin işə vicdansız və ya laqeyd münasibəti nəticəsində öz peşə vəzifəsinə yerinə yetirməməsi və ya lazımi qaydada yerinə yetirməməsi ehtiyatsızlıqdan şəxsin sağlamlığına az ağır zərər vurulmasına səbəb olduqdə -

iki ilədək müddətə müəyyən vəzifə tutma və ya müəyyən fəaliyyətlə məşğul olma hüququndan məhrum edilməklə və ya edilməməklə bir ilədək müddətə azadlıqın məhdudlaşdırılması və ya bir ilədək müddətə azadlıqdan məhrum etmə ilə cəzalandırılır.»;

142.2. Ali və ya orta ixtisas tibb təhsili olmayan, habelə qanunda nəzərdə tutulmuş sertifikasiya şəhadətnaməsi olmayan və ya qüvvədə olmayan şəxs tərəfindən praktik tibb fəaliyyətinin həyata keçirilməsi, habelə tibb işçisi tərəfindən ixtisasına uyğun olmayan tibbi xidmətin göstərilməsi, yaxud dövlət tibb müəssisələrinin nizamnamələrində və ya özəl tibb fəaliyyəti sahəsində onlara verilmiş lisenziyada göstərilən işlərdən və xidmətlərdən kənar (ilkin tibbi yardım istisna olmaqla) tibb fəaliyyətinin həyata keçirilməsi ehtiyatsızlıqdan şəxsin sağlamlığına az ağır zərər vurulmasına səbəb olduqdə -

iki ilədək müddətə müəyyən vəzifə tutma və ya müəyyən fəaliyyətlə məşğul olma hüququndan məhrum edilməklə dörd ildən yeddi ilədək müddətə azadlıqdan məhrum etmə ilə cəzalandırılır.»;

Maddə 2. Azərbaycan Respublikası Cinayət-Prosessual Məcəlləsinin (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2000, № 8 (II kitab),

sızlıdan zərərəçəkmiş şəxsin sağlamlığına ağır zərərin vurulmasına səbəb olduqdə -

üç ilədək müddətə müəyyən vəzifə tutma və ya müəyyən fəaliyyətlə məşğul olma hüququndan məhrum edilməklə və ya edilməməklə iki ilədək müddətə azadlığın məhdudlaşdırılması və ya iki ilədək müddətə azadlıqdan məhrum etmə ilə cəzalandırılır.»;

142.4. Bu Məcəllənin 142.1 və 142.2-ci maddələrində nəzərdə tutulmuş əməllər ehtiyatsızlıqdan zərərəçəkmiş şəxsin ölümünə səbəb olduqdə -

üç ilədək müddətə müəyyən vəzifə tutma və ya müəyyən fəaliyyətlə məşğul olma hüququndan məhrum edilməklə iki ildən dörd ilədək müddətə azadlıqın məhdudlaşdırılması və ya iki ildən dörd ilədək müddətə azadlıqdan məhrum etmə ilə cəzalandırılır.»;

142.5. Bu Məcəllənin 142.1 və 142.2-ci maddələrində nəzərdə tutulmuş əməllər ehtiyatsızlıqdan iki və daha çox şəxsin ölümünə səbəb olduqdə -

üç ilədək müddətə müəyyən vəzifə tutma və ya müəyyən fəaliyyətlə məşğul olma hüququndan məhrum edilməklə dörd ildən yeddi ilədək müddətə azadlıqdan məhrum etmə ilə cəzalandırılır.»;

Maddə 3. Azərbaycan Respublikası İnzibati Xətalar Məcəlləsinin (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2016, № 2 (I kitab), maddə 202 (Cild I); 2024, № 1, maddə 18, № 2, maddə 135, № 4, maddə 362, № 5 (I kitab), maddələr 487, 489, 492, 503, № 7, maddələr 750, 768, 771, 772, № 12 (I kitab), maddə 1280 (II kitab), maddələr 1330, 1350; 2025, № 1, maddələr 1, 15, № 2, maddə 99, № 3, maddə 217; Azərbaycan Respublikasının 2025-ci il 14 fevral tarixli 138-VIIQD nömrəli, 7 mart tarixli 152-VIIQD nömrəli, 11 aprel tarixli 178-VIIQD nömrəli və 1 may tarixli 189-VIIQD nömrəli qanunları) 215-ci maddəsində aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

3.1. adında «vətəndaşların» sözü «şəxslərin» sözü ilə əvəz edilsin;

3.2. 215.1-ci maddənin dispozisiyası aşağıdakı redaksiyada verilsin:

«215.1. Ali və ya orta ixtisas tibb təhsili olmayan, habelə

qanunda nəzərdə tutulmuş sertifikasiya şəhadətnaməsi olmayan və ya qüvvədə olmayan şəxs tərəfindən praktik tibb fəaliyyətinin həyata keçirilməsinə, habelə tibb işçisi tərəfindən ixtisasına uyğun olmayan tibbi xidmətin göstərilməsinə, yaxud tibb fəaliyyəti ilə məşğul olan şəxslər tərəfindən dövlət tibb müəssisələrinin nizamnamələrində və ya özəl tibb fəaliyyəti sahəsində onlara verilmiş lisenziyada göstərilen işlərdən və xidmətlərdən kənar (ilkin tibbi yardım istisna olmaqla) tibb fəaliyyətinin həyata keçirilməsinə görə -»;

3.3. 215.4-cü maddənin dispozisiyasında «Qanunvericiliyə uyğun olaraq sertifikasiyadan keçməyən şəxslərin (işçilərin)» sözü «Ali və ya orta ixtisas tibb təhsili olmayan, habelə qanunda nəzərdə tutulmuş sertifikasiya şəhadətnaməsi olmayan və ya qüvvədə olmayan şəxslərin» sözü ilə əvəz edilsin;

3.4. aşağıdakı məzmunda 215.5-ci maddə əlavə edilsin:

«215.5. Tibb işçisinin işə vicedansız və ya laqeyd münasibəti nəticəsində öz peşə vəzifəsini yerinə yetirməməsi və ya lazımi qaydada yerinə yetirməməsi ehtiyatsızlıqdan şəxsin sağlamlığına yüngül zərər vurulmasına səbəb olduqdə -

fiziki şəxslər beş yüz manatdan səkkiz yüz manatadək məbləğdə, vəzifəli şəxslər min manatdan min beş yüz manatadək məbləğdə, hüquqi şəxslər yeddi min manatdan doqquz min manatadək məbləğdə cərimə edilir.»

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan

Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 13 iyul 2025-ci il

«Yeni növ koronavirus (COVID-19) infeksiyası ilə mübarizə tədbirlərində iştirak edən tibb işçilərinin əməkhaqlarına müddətli əlavənin müəyyən edilməsi barədə» Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2020-ci il 25 mart tarixli 112 nömrəli Qərarında dəyişiklik edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin QƏRARI

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 119-cu maddəsinin səkkizinci abzasını rəhbər tutaraq, Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetini qərara alıb:

«Yeni növ koronavirus (COVID-19) infeksiyası ilə mübarizə tədbirlərində iştirak edən tibb işçilərinin əməkhaqlarına müddətli əlavənin müəyyən edilməsi barədə» Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2020-ci il 25 mart tarixli 112 nömrəli Qərarının (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2020, № 3, maddə 373 (Cild I); 2024, № 4, maddə 451, № 7, maddə 900, № 10, maddə 1169;

2025, № 2, maddə 182, № 4 (II kitab), maddə 412) 2-ci hissəsində «iyulun» sözü «oktyabrın» sözü ilə əvəz edilsin.

Əli ƏSƏDOV,
Azərbaycan Respublikasının Baş naziri
Bakı şəhəri, 17 iyul 2025-ci il

«Azərbaycan Respublikasının Əmək Məcəlləsində, «Əhalinin sağlamlığının qorunması haqqında», «Özəl tibb fəaliyyəti haqqında» və «Dərman vasitələri haqqında» Azərbaycan Respublikasının qanunlarında dəyişiklik edilməsi barədə» Azərbaycan Respublikasının 2025-ci il 13 iyun tarixli 213-VIIQD nömrəli Qanununun tətbiqi və bununla əlaqədar Azərbaycan Respublikası Prezidentinin bəzi fərمانlarında dəyişiklik edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmani

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 19-cu və 32-ci bəndlərini rəhbər tutaraq, «Azərbaycan Respublikasının Əmək Məcəlləsində, «Əhalinin sağlamlığının qorunması haqqında», «Özəl tibb fəaliyyəti haqqında» və «Dərman vasitələri haqqında» Azərbaycan Respublikasının qanunlarında dəyişiklik edilməsi barədə» Azərbaycan Respublikasının 2025-ci il 13 iyun tarixli 213-VIIQD nömrəli Qanununun qüvvəyə minməsi ilə əlaqədar həmin Qanunun tətbiqini təmin etmək məqsədilə **qərara alıram**:

1. Müəyyən edilsin ki:

1.1. Azərbaycan Respublikası Əmək Məcəlləsinin 70-ci maddəsinin «Qeyd» hissəsinin birinci cümləsində müvafiq icra hakimiyyəti orqanının səlahiyyətlərini Azərbaycan Respublikasının Prezidenti həyata keçirir;

1.2. həmin Məcəllənin 70-ci maddəsinin «Qeyd» hissəsinin birinci cümləsində «orqan (qurum)» dedikdə Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetini nəzərdə tutulur;

2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti:

2.1. «Əhalinin sağlamlığının qorunması haqqında» Azərbaycan Respublikası Qanunuñun 49-1-ci maddəsinin birinci hissəsinin birinci cümləsinə, altıncı hissəsinin ikinci cümləsinə və on üçüncü hissəsinə uyğun olaraq, praktik tibb və ya əczaçılıq fəaliyyəti ilə məşğul olan və ya bu fəaliyyətlə məşğul olmaq istəyən şəxslərin sertifikasiyası qaydasını, o cümlədən sınaq imtahanında iştirak haqqının möbləğini və davamlı peşəkar inkişaf üzrə minimum kreditin həcmini iki ay müddətində təsdiq edib Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə məlumat versin;

1.3. «Əhalinin sağlamlığının qorunması haqqında» Azərbaycan Respublikası Qanunuñun 46-ci maddəsinin üçüncü hissəsində, 49-1-ci maddəsinin

4.1. ikinci abzasda «46-ci maddəsinin» sözlərindən sonra

2.2. «Azərbaycan Respublikasının Əmək Məcəlləsində, «Əhalinin sağlamlığının qorunması haqqında», «Özəl tibb fəaliyyəti haqqında» və «Dərman vasitələri haqqında» Azərbaycan Respublikasının qanunlarında dəyişiklik edilməsi barədə» Azərbaycan Respublikasının 2025-ci il 13 iyun tarixli 213-VIIQD nömrəli Qanunundan irəli gələn digər məsələləri həll etsin.

3. Azərbaycan Respublikasının Səhiyyə Nazirliyi «Əhalinin sağlamlığının qorunması haqqında» Azərbaycan Respublikası Qanunuñun 49-1-ci maddəsinin dördüncü hissəsinə uyğun olaraq, davamlı peşəkar inkişaf üzrə elmi və tədris tədbirlərinin akkreditasiyası qaydasını və davamlı peşəkar inkişaf fəaliyyətinin kredit ekvivalenti, həmin kreditlərin təsdiqlənməsi üçün lazım olan sənədləri və hesablanmasına dair tələbləri altı ay müddətində təsdiq edib Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə məlumat versin.

4. «Əhalinin sağlamlığının qorunması haqqında» Azərbaycan Respublikası Qanunuñun tətbiq edilməsi barədə» Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 1997-ci il 25 iyul tarixli 622 nömrəli Fərmanının (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 1997, № 6, maddə 498 (Cild I); 2024, № 1, maddə 28, № 6 (I kitab), maddə 646) 2-ci hissəsində aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

4.2. üçüncü abzasda «49-1-ci maddəsinin birinci hissəsinin birinci cümləsində və altıncı hissəsinin ikinci cümləsində» sözləri əlavə edilsin;

4.3. dördüncü abzasda «beşinci və doqquzuncu hissələrində» sözləri «on üçüncü hissəsində» sözləri ilə əvəz edilsin;

4.4. beşinci abzasdan «49-1-ci maddəsinin ikinci hissəsində» sözləri çıxarılsın;

4.5. onuncu abzasda birinci halda «və» sözü vergül işarəsi ilə əvəz olunsun və həmin abzasda «hissələrində» sözdən sonra «, 46-ci maddəsinin üçüncü hissəsində, 49-1-ci maddəsinin üçüncü, dördüncü və doqquzuncu hissələrində» sözləri əlavə edilsin.

5. «Azərbaycan Respublikası Əmək Məcəlləsinin təsdiq edilməsi, qüvvəyə minməsi və bununla bağlı hüquqi tənzimləmə məsələləri haqqında» Azərbaycan Respublikası Qanunuñun tətbiq edilməsi barədə» Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 1999-cu il 15 aprel tarixli 122 nömrəli Fərmanının (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 1999, № 4, maddə 231 (Cild I); 2024, № 6 (I kitab), maddə 654, № 8, maddə 943; 2025, № 2, maddə

124) 2-ci hissəsində aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

5.1. ikinci abzasda «74-cü» sözlərindən əvvəl «70-ci maddəsinin «Qeyd» hissəsinin birinci cümləsində,» sözləri əlavə edilsin;

5.2. on dördüncü abzasda «nəzərdə tutulmuş «müvafiq icra hakimiyyəti orqanı»nın səlahiyyətlərini» sözləri «orqan (qurum)» dedikdə» sözləri ilə, «həyata keçirir» sözləri «nəzərdə tutulur» sözləri ilə əvəz edilsin.

6. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2006-ci il 25 may tarixli 413 nömrəli Fərmani (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006, № 5, maddə 411 (Cild I); 2024, № 3, maddə 262, № 5 (I kitab), maddə 529, № 6 (I kitab), maddə 647, № 12 (II kitab), maddə 1369; Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2025-ci il 22 may tarixli 396 nömrəli Fərmanı) ilə təsdiq edilmiş «Azərbaycan Respublikasının Səhiyyə Nazirliyi haqqında Əsasnamə»nın 8.13-2-ci yarımböndində «həkimlərin, əczaçıların və orta tibb və ya əczaçılıq təhsili olan şəxslərin (işçilərin)» sözləri «praktik tibb və ya əczaçılıq fəaliyyəti ilə məşğul olan və ya bu fəaliyyətlə məşğul olmaq istəyən şəxslərin (işçilərin)» sözləri ilə əvəz edilsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan

Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 11 iyul 2025-ci il

«Tibbi sigorta haqqında» qanuna dəyişiklik edildi

İyul ayında Milli Məclisin növbədən kənar sessiyasının növbəti iclasları keçirilib.

Milli Məclisin Mətbuat və idarəciyyətlə əlaqələr şöbəsindən verilən məlumatda görə, iclasda Hüquq siyaseti və dövlət quruculuğu komitəsinin sədri Əli Hüseynli Mülki Prosessual Məcəllədə, Mülki Məcəllədə, Vergi Məcəlləsində, Cinayet-Prosessual Məcəlləsində, Cəzaların İcrası Məcəlləsində, Rəqabət Məcəlləsində, «Sosial sigorta haqqında», «Polis haqqında», «Tibbi sigorta haqqında», «Notariat haqqında», «İcra məmurları haqqında», «İcra haqqında», «Narkotik vasitələrin, psixotrop maddələrin və onların prekursorlarının dövriyyəsi haqqında», «İnzibati icratat haqqında», «Ədliyyə orqanlarında qulluq keçmə

haqqında», «Nağdsız hesablaşmalar haqqında» və «Siyasi partiyalar haqqında» qanunlarda dəyişiklik edilməsi

barədə qanun layihəsi (birinci oxunuş) ilə bağlı bildirib ki, sənəd hazırda Milli Məclisin müzakirəsinə təqdim edil-

Bu məsələ ilə bağlı İqtisadi siyaset, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin sədri Azər Əmirəslanov, Əmək və sosial siyaset komitəsinin sədri Musa Quliyev, Səhiyyə komitəsinin sədri Əhliman Əmirəslanov, İctimai birləklər və dini qurumlar komitəsinin sədri Fazıl Müstafa rəhbərlik etdikləri komitələrin qanun layihəsi barədə müsbət rəylərini diqqətə çatdırıblar.

Qanun layihəsi səsə qoyularaq birinci oxunuşda qəbul edilib.

Parlamentin növbəti plenar iclasında həmin qanun layihəsi ikinci oxunuşda təqdim olunub. Komitələrin qanun layihəsi barədə müsbət rəyləri diqqətə çatdırıldıqdan sonra o, səsə qoyularaq ikinci oxunuşda qəbul edilib.

Milli Məclisin növbədən kənar sessiyasının sonuncu plenar iclasında qanun layihəsi üçüncü oxunuşda qəbul olunub.

Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti, IDEA İctimai Birliyinin təsisçisi və rəhbəri Leyla Əliyeva «Məlhəm Hospital»ı ziyarət edib.

AZERTAC xəbər verir ki, ziyarətə tam avtomatlaşdırılmış, müasir standartlara cavab verən laboratoriya bölməsindən başlayan Leyla Əliyeva daha sonra Təcili yardım səbəsinin fəaliyyəti ilə tanış olub. O, burada

göstərilən xidmətlərin keyfiyyəti və operativliyi ilə maraqlanıb, həkimlərlə görüşüb.

Ziyarət zamanı Leyla Əliyeva Radiologiya şöbəsində də olub. Ona burada istifadəyə verilmiş son nəsil tomosintezli mammografiya cihazı barədə ətraflı məlumat verilib. Bildirilib ki, beynəlxalq tədqiqatlarara əsasən, 2031-ci ilə qədər hər 8 qadından birində süd vəzi xərçəngi riski ola bilər. Məhz bu səbəbdən «Məlhəm

Hospital» tərəfindən ölkəyə qabaqcıl tibbi avadanlıqlar göstərilib və xəstəliklərin erkən mərhələdə aşkarlanması xüsusi önem verilir.

Daha sonra Leyla Əliyeva ultrasonoqrafiya otağında uşaq-

Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyeva «Məlhəm Hospital»da olub

larda aparılan müayinələrlə tanış olub. Xüsusilə Daun sindromlu və digər spektrli uşaqların müayinəsi ilə maraqlanaraq bu sahədə ölkəmizdə görülən işlər haqqında məlumat alıb. Bildirilib ki, son illərdə Azərbaycanda yüksək texnologiyalı avadanlıqların və peşəkar mütəxəssislərin sayesində skrininq müayinələri vaxtında aparılır, nöticədə, spektrli və ağrı-diaqnozlu doğuşların sayı nəzərə çarpacaq dərəcədə azalıb.

Səhiyyə naziri yeni rektoru kollektivə təqdim edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin 2025-ci il 7 iyul tarixli Sərəncamına əsasən, Nazim Adil oğlu Pənahov Əziz Əliyev adına Azərbaycan Dövlət Həkimləri Təkmilləşdirmə İstitutunun rektoru təyin edilib.

sul vəzifələrdə çalışıb, o cümlədən bu təyinatdək Azərbaycan Tibb Universitetinin tədris işləri üzrə prorektoru olub.

Teymur Musayev Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə ölkədə səhiyyə sahəsində uğurla həyata keçirilən islahatlardan

Səhiyyə Nazirliyinin mətbuat xidmətinən verilən məlumatata görə, səhiyyə naziri Teymur Musayev Nazim Pənahovu institutun kollektivinə təqdim edib.

Tədbirdə çıxış edən nazir dövlət başçısının imzaladığı Sərəncamı diqqətə çatdırıb. O, Nazim Pənahovu yeni vəzifəyə təyin olunması münasibətilə təbrik edib və ona fəaliyyətində uğurlar arzulayıb. Nazir qeyd edib ki, Nazim Pənahov müxtəlif mə-

danışıb, bu istiqamətdə qarşıya qoyulan vəzifələrin icrasında yeni rektora və institutun kollektivinə uğurlar arzulayıb.

Təqdimat mərasimində çıxış edən Nazim Pənahov ona göstərilən yüksək etimada görə Prezident İlham Əliyevə dərin təşəkkürünü bildirib. O vurğulayıb ki, gələcək fəaliyyətində dövlətçilik dəyərləri, yüksək peşəkarlıq, şəffaflıq və ədalət prinsipləri prioritet olacaq.

BMT-nin İqtisadi və Sosial Komissiyası Səhiyyə Nazirliyi ilə səmərəli əməkdaşlıqda maraqlıdır

Azərbaycan Səhiyyə Nazirliyində Birləşmiş Millətlər Təşkilatının (BMT) Asiya və Sakit Okean üzrə İqtisadi və Sosial Komissiyasının (UNESCAP) İcraçı katibi Armida Salsiah Aliscahanla görüş keçirilib.

doğuran digər sahələrdə əməkdaşlıq üçün vacib platforma olduğunu bildirən səhiyyə naziri ikitərəfli əlaqələrin daha da inkişaf edəcəyinə əminliyini ifadə edib.

Səmimi qəbulu görə minnədarlığını bildirən UNESCAP-in

Səhiyyə Nazirliyinin mətbuat xidmətindən verilən məlumatata görə, görüş zamanı qonaqları salamlayan səhiyyə naziri Teymur Musayev Azərbaycanın BMT-nin müxtəlif ixtisaslaşmış strukturları, o cümlədən UNESCAP ilə səmərəli əməkdaşlıq etdiyini diqqətə çatdırıb. Nazir qeyd edib ki, Azərbaycan 1992-ci ildə BMT-nin Asiya və Sakit okean üzrə İqtisadi və Sosial Komissiyasına üzv olub və bu müddət ərzində UNESCAP-a üzv əksər dövlətlərlə yüksək səviyyədə ikitərəfli əlaqələr qurulub.

UNESCAP-ın xüsusilə nəqliyat, rəqəmsallaşma, enerji sahələrində və qarşılıqlı maraqlar

İcraçı katibi Armida Salsiah Aliscahan 2023-cü ilin noyabrunda BMT-nin Mərkəzi Asiya Ölkələrinin İqtisadiyyatları üçün Xüsusi Proqramının (SPECA) 25-ci il-dönümündə Azərbaycanda Zirvə görüşünün keçirilməsinin əlamətdar hadisə olduğunu vurğulayıb. Azərbaycanın Səhiyyə Nazirliyi ilə səmərəli əməkdaşlığın qurulmasında maraqlı olduğunu bildirən İcraçı katib qeyd edib ki, UNESCAP təşkilatı üzv ölkələrdə səhiyyənin inkişafına, o cümlədən rəqəmsal səhiyyəyə töhfə verəcək.

Görüşdə həmçinin qarşılıqlı maraqlar doğuran digər məsələlər ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb.

Azərbaycan və Çin arasında səhiyyə sahəsində əməkdaşlığın perspektivləri müzakirə olunub

Azərbaycan Respublikasının səhiyyə naziri Teymur Musayevlə Çin Xalq Respublikasının ölkəmizdəki fövqəladə və səlahiyyətli səfiri Lu Mey arasında görüş keçirilib.

arasında strateji tərəfdəşligin bir çox istiqamətləri əhatə etdiyini diqqətə çatdırıb, səhiyyə sahəsində əməkdaşlığın da bu kontekstdə xüsusi önem daşıdığını qeyd edib.

Çin səfiri Lu Mey iki ölkə arasın-

Nazirliyin mətbuat xidmətindən verilən məlumatata görə, səhiyyə naziri Teymur Musayev iki ölkə rəhbərlərinin səyləri nöticəsində Azərbaycan - Çin münasibətlərinin dinamik inkişaf etdiyini vurğulayıb: «Dövlət başçılarının imzaladığı «Azərbaycan Respublikası ilə Çin Xalq Respublikası arasında hərtərəfli strateji tərəfdəşligin qurulması haqqında Birgə Bəyanat» iki ölkə arasındaki münasibətləri daha yüksək səviyyəyə qaldırıb».

Teymur Musayev ölkələrimiz

da dostluq münasibətlərinin dinamik inkişafından momnunluğunu ifadə edərək, səhiyyə sahəsində birgə təşəbbüslerin bundan sonra da davam etdiriləcəyinə əminliyini bildirib.

Görüş zamanı iki ölkə arasında səhiyyə sahəsində əməkdaşlığın mövcud vəziyyəti və inkişaf perspektivləri müzakirə olunub. Xüsusilə tibb təhsili, elmi tədqiqatların aparılması, əczaçılıq, innovativ texnologiyaların tətbiqi və digər maraq doğuran istiqamətlərdə birgə əməkdaşlıq imkanları müzakirə edilib.

Səhiyyə Nazirliyi ilə «Pfizer» şirkəti arasında əməkdaşlıq məsələləri müzakirə edilib

Azərbaycan Respublikasının Səhiyyə Nazirliyində «Pfizer» şirkətinin Qafqaz, Mərkəzi Asiya və Monqolustan üzrə rəhbəri Dmitri Kozenkovun başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüş keçirilib.

Nazirliyin mətbuat xidmətindən verilən məlumatata görə, qonaqları salamlayan səhiyyə naziri Teymur Musayev qeyd edib ki, koronavirus pandemiyası zamanı ölkəmizdə 4 tanılmış vaksin şirkətinin peyvəndləri tətbiq olunub. Bu vaksinlərdən biri də «Pfizer - BioNTech» şirkətin istehsal etdiyi peyvənd olub. Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatı «Pfizer - BioNTech» vaksinini tecili istifadə üçün təsdiqlənən vasitələr reyestrinə daxil edib.

Teymur Musayev həmçinin ölkə əha-

lisinin sağlığı üçün əhəmiyyətli olan digər vaksinlərin Azərbaycanda tətbiqi məsələlərinin müzakirəsinə Səhiyyə Nazirliyinin hazır olduğunu diqqətə çatdırıb.

Görüşdə Dmitri Kozenkov bildirib ki, Azərbaycan COVID-19 pandemiyasının başladığı ilk günlərdən mübarizədə özü-nəməxsus yol seçən ölkələr sırasında olub. Azərbaycan hökuməti koronavirus infeksiyasinin yayılmasının qarşısını almaq, onun iqtisadiyyata və insanların sosial vəziyyətinə vurdugu zərəri aradan qaldırmaq üçün operativ və uğurlu tədbirlər həyata keçirib.

Görüşdə Səhiyyə Nazirliyi ilə «Pfizer» şirkəti arasında qarşılıqlı əməkdaşlıq məsələləri ilə bağlı fikir mübadiləsi aparılıb, elmi-tibbi aspektlər müzakirə edilib.

Səhiyyə Nazirliyində «Sağlam həyat tərzi» işçi qrupu fəaliyyətə başladı

Səhiyyə Nazirliyində «Azərbaycan Respublikasının 2027-2030-cu illərdə sosial-iqtisadi inkişaf Strategiyası»nın və «Azərbaycan Respublikasının işğaldan azad edilmiş ərazilərinə Böyük Qayıda dair II Dövlət Proqramı»nın hazırlanması haqqında» Azərbaycan Respublikası Prezidentinin müvafiq Sərəncamının icrasının təmin edilməsi barədə Nazirlər Kabinetinin Sərəncamına əsasən, «Azərbaycan 2030: sosial-iqtisadi inkişafa dair Milli Prioritetlər»in «Rəqabətli insan kapitalı və müasir innovasiyalar məkanı» adlanan 3-cü Milli Prioritetinə uyğun olaraq yaradılmış «Sağlam həyat tərzi» Alt işçi qrupunun ilk iclası keçirilib.

Nazirliyin mətbuat xidmətindən verilən məlumatata görə, iclasda həmin işçi qrupunun rəhbəri olan səhiyyə naziri Teymur Musayev, eləcə də Nazirlər Kabinetinə, İqtisadiyyat, Maliyyə, Ekologiya və Təbii

Sərvətlər, Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi nazirlikləri, Aile, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsi, İcbari Tibbi Sığorta üzrə Dövlət Agentliyi, Tibbi Ərazi Bölmələrini idarəetmə Birliyi və İqtisadi İslahatların Təhlili və Kommunikasiya Mərkəzinin yüksəkvəzifli nümayəndləri iştirak ediblər.

Tədbiri açan səhiyyə naziri Teymur Musayev ölkədə sağlam həyat tərzinin təşviqi istiqamətində görüləcək tədbirlə-

rin vahid strateji çərçivəyə salınmasının vacibliyini vurgulayıb. Nazir qeyd edib ki, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin müvafiq Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş «Azərbaycan 2030: sosial-iqtisadi inkişafa dair Milli Prioritetlər»ə uyğun olaraq hazırlanmış «Azərbaycan Respublikasının 2022-2026-ci illərdə sosial-iqtisadi inkişaf Strategiyası», həmçinin «Azərbaycan Respublikasının işğaldan azad edilmiş ərazilərinə Böyük Qayıda dair I Döv-

lət Proqramı» uğurla icra olunmaqla ölkənin sosial, iqtisadi və institusional inkişafi üçün mühüm zəmin yaradıb.

İclasda səhiyyə nazirinin müavini Nadir Zeynalov «Azərbaycan Respublikasının 2022-2026-ci illərdə sosial-iqtisadi inkişaf Strategiyası»nın indiyədək icrası üzrə cari dövrdə əldə olunan nəticələr və təcrübələr barədə təqdimatla çıxış edib.

Müzakirələr zamanı işçi qrupun üzvləri 2027-2030-cu

illər üzrə yeni strategiyanın konturlarının müəyyənləşdirilməsi, sağlam həyat tərzinin təşviq edilməsi, səhiyyə sisteminin gücləndirilməsi və innovativ yanaşmaların tətbiqi ilə bağlı təkliflərini səsləndiriblər.

İclasın sonunda nazir Teymur Musayev qeyd edib ki, Prezident İlham Əliyevin 2025-ci il 30 may tarixli Sərəncamına əsasən, «Azərbaycan Respublikasının 2027-2030-cu illərdə sosial-iqtisadi inkişaf Strategiyası»nın və «Azərbaycan Respublikasının işğaldan azad edilmiş ərazilərinə Böyük Qayıda dair II Dövlət Proqramı»nın effektiv icrası üçün yaradılmış sahəvi alt işçi qruplar öz fəaliyyətlərini ayda ən azı bir dəfə olmaqla intensiv şəkildə davam etdirməlidirlər. Nazir vurğulayıb ki, növbəti illər üçün hazırlanacaq strategiyada müasir dövrün reallıqları və qlobal trendləri nəzərə alı-naraq, gələcəkdə tətbiqi daha effektiv nəticələr verən tədbirlər öz əksini tapmalıdır.

Bu iclas sağlam həyat tərzinin təşviqinə dair qarşidakı illər üçün konkret addımların təməlini qoyan mühüm bir məhələ kimi qiymətləndirilir.

Azərbaycan Respublikası Səhiyyə Nazirliyinin təşkilatçılığı və Azərbaycan Milli Antidoping Agentliyinin (AMADA) təşəbbüsü ilə Antidoping İntizam və Apellyasiya Komitələrinin üzvləri üçün «Nəticələrin emalında xüsusi aspektlər» mövzusunda birgə təlim keçirilib.

Təlim Polşa Antidoping Agentliyinin (POLADA) direktoru, Avropa Şurasının Antidoping Konvensiyası üzrə Monitörinq Qrupunun sədri Mixal Rinkovskinin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyətinin iştirakı ilə baş tutub.

Tədbirin əsas məqsədi komitə üzvlərinin Ümumdünya Antidoping Agentliyinin (WADA) beynəlxalq standartlarının tələblərinə uyğun olaraq nəticələrin emalı prosesində peşəkar və praktiki biliklərinin artırılması, qərarların qəbulunda prosessual qaydaların düzgün tətbiqi, antidoping qayda pozuntularına dair icraatlarda ədalətlilik.

və şəffaf yanaşmanın təmin edilməsi idi.

Təlim çərçivəsində iştirakçılar antidoping qayda pozuntuları üzrə icraat çərçivəsində tətbiq edilməli olan prosessual qaydalar, praktikada tez-tez yol verilən pozuntular, xüsusilə məkan məlumatı pozuntuları, saxtalaşdırma və ya saxtalaşdırma cəhd, kontaminasiya hal-

ları, məsuliyyəti ağırlaşdırılan hallar, idmançının təqsirinin olmadığı və ya təqsir az əhəmiyyətli olduğu hallar kimi müvəzələrə əhatə edən praktiki biliklər əldə ediblər.

Sessiyalar zamanı İdman Arbitraj Məhkəməsinin (CAS) president qərarlarına istinad olunmaqla beynəlxalq təcrübəyə əsaslanan hüquqi yanaşma-

lar geniş şəkildə izah edilib. Həmçinin Ümumdünya Antidoping Məccləsində və beynəlxalq standartlara WADA tərəfindən təklif edilən və bu ilin sonunda qəbul edilməsi nəzər-

yanaşmaları və real iş təcrübələrini təqdim ediblər. Sessiyalar interaktiv təqdimatlar, canlı müzakirələr və real kazusların təhlili əsasında təşkil olunub.

Təlimin sonunda keçirilən

Azərbaycanda peyvənd xidmətlərinin keyfiyyətinin artırılması məqsədilə həyata keçirilən ölkəməqiyyətli təlim programı yekunlaşdırıldı.

Bu barədə Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının (ÜST) Azərbaycandakı nümayəndəliyindən verilən məlumatda bildirilir ki, Səhiyyə Nazirliyi, Tibbi Ərazi Bölmələrini idarəetmə Birlüyü (TƏBİB) və ÜST-nin Azərbaycan üzrə Ölkə Ofisinin birgə təşkilatçılığı ilə həyata keçirilən bu təşəbbüs çərçivəsində ölkəməzin müxtəlif bölgələrindən 200-ə yaxın immunizasiya üzrə menecer təlimlərə cəlb olunub.

Aprel ayında Bərdə rayonunda başlayan, daha sonra Bakıda davam etdirilən, altı mərhələdən ibarət olan ikigünlük sessiyalarda ilkin səhiyyə xidmətləri üzrə rəhbərlər, Gigiyena və Epidemiologiya mərkəzlərinin nümayəndələri iştirak ediblər. Təlim kursunun əsas məqsədi uşaqların immunizasiyası üzrə yenilənmiş təlimatın gündəlik praktikaya tam integrasiyasını təmin etmək olub.

Iştirakçılar peyvəndin əhəmiyyəti, ictimai tərəddüdlərə elmi sübutlara əsasən effektiv cavab verilməsi, vaksinlərin təhlükəsiz şəkildə tətbiqi və saxlanılması, elcə də hesabatlılıq kimi mövzularda nəzəri və praktiki biliklər əldə ediblər. Təlimlər gecikmiş peyvənd cədvəli, peyvəndləmə əhatəsi faizinin hesablanması kimi real praktik nümunələr üzrə qrup işləri və yerli kontekstə uyğun müzakirələrlə zənginləşdirilib.

ÜST-nin Azərbaycandakı nümayəndəsi və Ölkə Ofisinin rəhbəri Hande Harmancı təlimlərin əhəmiyyətini xüsusi vurğulayı-

yib. «İnanıram ki, əldə olunan biliklər immunizasiya xidmətlərinin keyfiyyətli idarəedilməsinə yardımçı olacaq və ailələrlə daha effektiv ünsiyyət qurmaqla peyvənd əhatəsini genişləndirəcək», - deyə o diqqətə çatdırıb.

Səhiyyə Nazirliyinin İctimai səhiyyə və xəstəliklərə nəzarət şöbəsinin müdürü Nəzirə Mürsəlova da immunizasiyanın ictimai sağlamlığı təməli olduğunu qeyd edib: «Bu kimi təlimlər səhiyyə işçilərinin bilik və bacarıqlarını artırmaqla TƏBİB-in əsas prioritətlərindən biri olan

Azərbaycanda immunizasiya üzrə menecerlər üçün təlimlər keçirilib

səhiyyə strategiyamızın tərkib hissəsi olan immunizasiya programını gücləndirir. Uşaqların immunizasiyası üzrə yeni təlimat səhiyyə müəssisələrinə fəaliyyətlərini yenilənmiş və beynəlxalq tövsiyələrə uyğun təşkil etməyə dəstək olacaq».

TƏBİB-in İlkin səhiyyə xidməti departamentinin rəhbəri Rəşad Çobanlı bildirib: «Bu təlimlər səhiyyə işçilərinin bilik və bacarıqlarını artırmaqla TƏBİB-in əsas prioritetlərindən biri olan

əhalinin keyfiyyətli və əlçatan vaksinasiya xidmətləri ilə əhatə olunmasına xidmət edir. Ümid edirəm ki, peşəkar kadr potensialı və təkmilləşdirilmiş idarəetmə mexanizmləri əsasında daha məqsədönlü və effektiv tədbirlər həyata keçirə biləcəyik. Nəticə etibarilə, peyvəndlə əhatə dairəsinin daha da genişləndirilməsinə nail olacaq».

Qeyd edək ki, iştirakçıların əldə etdikləri bilik və bacarıqların gündəlik praktikaya tətbiqini

izləmək məqsədilə təlimlərdən sonra monitorinqlərin keçirilməsi planlaşdırılıb. Bu, nəticələrin qiymətləndirilməsinə və əlavə dəstək ehtiyaclarının müəyyənləşdirilməsinə imkan verəcək.

Bu kimi təşəbbüsler immunizasiya səylərinin gücləndirilməsinə töhfə verərək ölkəni Universal Tibbi Təminata və ÜST-nin «Avropa Immunizasiya Gündəliyi 2030»-un hədəflərinə çatmağa daha da yaxınlaşdırır.

Azərbaycan səhiyyəsinin nümayəndə heyəti Çin Xalq Respublikasının Sincan Uyğur Muxtar Vilayətinin Urumçi şəhərində keçirilən 6-cı «Kəmər və Yol» Akademik Forumunda iştirak edib. Ölkəmizi tədbirdə Səhiyyə Nazirliyinin Elmi Tədqiqat Kardiologiya İstututunun direktoru Gülnaz Dadaşova və istitutun elmi işçisi Vüsal Hacıyev təmsil ediblər.

Bu barədə Səhiyyə Nazirliyinin mətbuat xidmətindən verilən məlumatda bildirilir ki, Forum Çin hökumətinin «Bir kəmər, bir yol» təşəbbüsü çərçivəsində tibbi və elmi sahələrdə beynəlxalq əməkdaşlığın genişləndirilməsinə həsr olunub. Tədbir həmçinin Sincan Uyğur Vilayətinin 70 illiyi və Çinin 14-cü Beşillik Planının yekun

Azərbaycan səhiyyəsi «Kəmər və Yol» forumunda

Hər il olduğu kimi, bu Hil də Azərbaycanda Aşura Günü ilə bağlı könüllü qanvermə aksiyaları keçirilib. Azərbaycan Respublikasının Səhiyyə Nazirliyi və Qafqaz Müsəlmanları İdarəsinin birgə təşkilatçılığı ilə baş tutan aksiya qana ehtiyacı olan xəstələrə yardım məqsədi daşıyıb.

Builkı aksiyalar ölkənin 30 şəhər və rayonu üzrə ümumiyyətdə 38 məntəqədə, o cümlədən 23 məscid və ziyarətgahda, 15 tibb müəssisəsində təşkil edilib.

Qanvermə aksiyaları səhər saat 08:00-dan etibarən başlayıb və gün ərzində davam edib. Vətəndaşlar paytaxt və bölgələrdə yerləşən qanvermə məntəqələrində aksiyada fəal iştirak ediblər.

Aşura günü ümumiyyətdə 2696 nəfər könüllü qan verib. Bu şəxslərdən ümumiyyətdə 1213,2 litr qan tədarük olunub.

Qafqaz Müsəlmanları İdarəsində qurumun təşkilatçılığı, Respublika Qan Bankının dəstəyi ile keçirilən qanvermə aksiyasında Qafqaz Müsəlmanları İdarəsinin sədri, Şeyxüislam Allahşükür Paşaçada başda olmaqla, idarə əməkdaşları, Milli Məclisin deputatları və ölkəmizdəki dini konfessiyaların nümayəndələri iştirak ediblər.

Şeyxüislam Allahşükür Paşaçada Aşura günü ilə əlaqədar keçirilən qanvermə aksiyasında çıxışı zamanı deyib ki, Azərbaycan xalqı Aşura gündündə Vətən, torpaq və ədalət uğrunda şəhid olan bütün qəhrəmanların xatırəsini ehtiramla anır.

Şeyxüislam əlavə edib ki, Aşura mərasimləri zamanı qanvermə aksiyalarının keçirilməsi ideyası Ulu Öndər Heydər Əliyevə məxsusdur: «Əvvəller bəzi radikal qruplar bu günü suistifadə mövzusuna çevirmişdi. Ulu Öndərin təşəbbüsü ilə bu məsələ müdrikəsinə həll

Qanvermə aksiyalarında donor qanı tədarük olunub

olundu - kim bu yolda qan vermək istəyirsə, qoy, bu qanla bir həyat xilas etsin. Bu təşəbbüs bu gün Azərbaycanda sabit və humanist ənənəyə çevrilib».

Aşura günləndə Azərbaycan İlahiyyat İstututunda da Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsi, Qafqaz Müsəlmanları İdarəsi, Səhiyyə Nazirliyi, Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Agentliyi, Gənclər Fondu, Tibbi Ərazi Bölmələrinin İdarəetmə Birliyi (TƏBİB), Respublika Qan Ban-

ki, Azərbaycan İlahiyyat İstututu, Mənəvi Dəyərlərin Təbliğİ Fondu, Bakı İlahiyyat Kolleci, Milli QHT Forumu, Azərbaycan Qızıl Aypara Cəmiyyəti və Azərbaycan Kömülli Təşkilatları İttifaqının təşkilatçılığı ilə qanvermə aksiyası keçirilib. Aksiyada dövlət rəsmiləri, Milli Məclisin deputatları, qeyri-hökumət təşkilatlarının üzvləri, eləcə də 100-dək könüllü və ictimaiyyət nümayəndələri iştirak ediblər.

Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin sədr müavini Gündüz İsmayılov deyib ki, Azərbaycanda Aşura gündündə qanvermə aksiyalarının keçirilməsi artıq ənənə halını alıb:

«Əsaslı bir neçə il önce qoyulan həmin ənənə ildən-ilə genişlənir və qanvermə aksiyası keçirilən məntəqələrin sayı artır. Bu il qanvermə aksiyaları 40-a yaxın məntəqədə təşkil olunub. Sevindirici haldır ki, bu il ilk dəfə olaraq qanvermə məntəqələrinin siyahısına Şuşa və Ağdam məscidləri də daxil edilib. Şəhidlərimizin qanı ilə aldığımiz torpaqlara köçən insanlar hemofiliya və talassemiyadan, eləcə də digər xəstəliklərdən əziyyət çəkənlər üçün qanvermə aksiyasına qoşulublar. Bu bizim üçün həm sevindirici, həm də qururverici haldır».

Səhiyyə Nazirliyinin rəsmi Instagram hesabında canlı yayında Səhiyyə Nazirliyinin

fə, qadınlarda isə 4 ay fasılə ilə ildə 3 dəfə ola bilər: «Bu fərq fiziooloji səbəblərlə izah olunur. Plazma donasiyasına gəlincə, plazma donorları ildə 12-15 dəfəyə qədər plazma verə bilərlər, aralıq isə ən azı 2 həftə olmalıdır. Bu prosesdə yalnız plazma alınır, digər hüceyrələr geri verilir. Buna görə də bədən daha tez bərpa olunur. Trombosit donasiyasına isə ildə 10-12 dəfə icazə verilir».

Günel Əliyeva qeyd edib ki, müxtəlif ölkələrdə müvafiq qanunvericiliyə əsasən müəyyən yaş həddi olsa da, əsas etibarilə 18-65 yaş arasında olan praktiki sağlam şəxslərdən qan götürülür: «Çəkisi 50 kilogramdan, boyu 150 santimetrdən çox olan şəxslərin donorluğuna icazə verilir. Mütləq ilkin həkim müayinəsi (qan təzyiqi, hərarət, çəki, antropometrik göstəricilər, anamnestik sorğu) və laborator test (HB səviyyəsi kişilərdə 135-180, qadınlarda 125-165 ql) aparılır. Bu meyarlara uyğun şəxslər donor ola bilərlər. Donorluğa mütləq və nisbi əks-göstərişlər var. Bunu donoru müayinə edən həkim müəyyənləşdirir, donorluqdan kənarlaşdırma və ya donorluğa icazəni də o verir», - deyə həkim-terapevt vurgulayıb.

Qeyd edək ki, iyul ayında Heydər Əliyev Fondunda «Talassemiya həyat naminə» programı çərçivəsində Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyində (ETSN) də növbəti qanvermə aksiyası keçirilib.

Nazirliyin mətbuat xidmətindən verilən məlumatda görə, talassemiya, hemofiliya və digər qan xəstəliklərdən əziyyət çəkən insanlara dəstək məqsədilə təşkil olunan qanvermə aksiyasında ETSN-in əməkdaşları fəal iştirak ediblər.

Qanvermə prosesi «Respublika Qan Bankı» publik hüquqi şəxsin xüsusi tibb briqadasının həkim hematoloqları tərəfindən həyata keçirilib və hər bir donorun sağlamlığının qorunması, həm də verilən qan komponentlərinin keyfiyyəti olmasına məqsədini daşıyır.

Söbə müdiri deyib ki, Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının məlumatına əsasən, qan donasiya intervalı kişilərdə hər 3 aydan bir olmaqla, ildə 4 də-

Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının (ÜST) Azərbaycandakı nümayəndəliyi 22 İyul - Milli Mətbuat Günü münasibətilə jurnalistlərlə görüş təşkil edib.

AZERTAC xəbər verir ki, görüşün möqsədi ÜST ilə yerli media arasında əlaqələri daha da gücləndirmək, ictimai sağamlıq sahəsində görülən işlərlə bağlı məlumat mübadiləsi aparmaq və gələcək əməkdaşlıq imkanlarını araşdırmaq olub.

Tədbirdə müxtəlif media qurumlarını temsil edən jurnalistlər və ÜST-nin ölkə ofisinin əməkdaşları iştirak ediblər.

Qeyri-rəsmi və qarşılıqlı ünsiyətə açıq formatda keçirilən görüş zamanı iştirakılara ÜST-nin Azərbaycandakı fəaliyyətinin prioritet istiqamətləri olan iqlimə davamlı səhiyyə sistemlərinin gücləndirilməsi, köməkçi texnologiyalara çıxış, immunizasiya, psixi sağlamlıq, qeyri-infeksion xəstəliklərlə mübarizə, ÜST-nin səhiyyədə fövqəladə hallar programının fealiyyəti və digər sahələrdə həyata keçirdiyi təşəbbüsler barədə məlumat verilib.

Tədbirdə çıxış edən ÜST-nin Azərbaycandakı nümayəndəliyinin rəhbəri Hande Harmancı sağlamlıqla bağlı məlumatların ictimaiyyətə dəqiq və vaxtında çatdırılması üçün mətbuatla işləməyin onlar üçün

ÜST-nin Azərbaycandakı nümayəndəliyi jurnalistlərlə görüş keçirib

prioritet olduğunu qeyd edib: «Biz ÜST olaraq sizi ictimai səhiyyənin ayrılmaz tərəfdaş kimi görür və bu əməkdaşlığı böyük dəyr veririk. Sağlam bir cəmiyyətin qurulması sizinlə mümkündür», - deyə Hande Harmancı bildirib.

Tədbir çərçivəsində jurnalistlər ÜST-nin mütxəssisləri ilə birbaşa ünsiyət quraraq, maraqlandıqları suallara cavab alıblar. Eyni zamanda, gələcək əməkdaşlıqla əlaqədar fikir mübadiləsi aparılıb.

Tədbirin sonunda Hande Harmancı jurnalistlərin suallarını cavablandırıb. Bildirib ki,

görüş açıq fikir mübadiləsi üçün imkan yaradıb, həmçinin jurnalistlərin iştiraki və maraqlı sualları səhiyyə ilə bağlı mövzuların ictimai müzakirəsində medianın rolunu bir daha önə çıxarıb. Tədbir qarşılıqlı dialoqun davamlılığını təşviq edən müsbət addım kimi dəyərləndirilib.

ÜST-nin Azərbaycandakı nümayəndəliyinin rəhbəri media nümayəndələrinə açıqlamasında uşaqlıq boynu xərçənginə qarşı HPV peyvəndinin Azərbaycanda tətbiq edilməsi ilə əlaqədar Səhiyyə Nazirliyi ilə müzakirələr aparıldığı deyib. Qeyd edib ki, bu sorğu nəticəsində əhalidən HPV peyvəndi ilə bağlı alınan röyler önemli olacaq: «HPV vaksini uşaqlıq boynu xərçəngindən qorunmaq üçün çox vacibdir. Hesab edirəm ki, bir neçə il ərzində bu vaksinin tətbiqi Azərbaycanda dövlət programına salına bilər».

ÜST-nin Azərbaycan nümayəndəliyinin məsləhətçisi Şahnaz Həsənova isə media nümayəndələri ilə görüşdə deyib ki, bəşəriyyətin ən mühüm ixtiralarından biri olan peyvəndlər sayısında təbii çiçək xəstəliyi yer üzündən ləğv olunub. Ləğv edilməli olan növbəti xəstəlik isə poliomielitdir.

O bildirib ki, 30-dan çox təhlükəli xəstəliyə qarşı peyvənd mövcuddur: «Həmçinin iki xərçəng növüne qarşı peyvənd var. Bunlar qaraciyər xərçəngi və uşaqlıq boynu xərçəngi ilə bağlı peyvəndlərdir. Qeyd edim ki, 2020-2030-cu illərdə 98 ölkədə 10 patogenə qarşı immunizasiya programının 32 milyon insanın həyatını xilas edəcəyi proqnozlaşdırılır. Onların 88 faizini 5 yaşa qədər uşaqlar təşkil edəcək. Həmçinin bildirməliyəm ki, dünyada immunizasiya sayısında difteriya, tetanus, göyösürək, qrip və qızılca kimi xəstəliklərdən hər il 5 milyona qədər ölümün qarşısı alınır. Peyvəndlər çox təhlükəsiz və effektivdir. Bir neçə peyvəndi eyni gündə vurmaq olar», - deyə Ş.Həsənova vurgulayıb.

Azərbaycan Respublikasının Səhiyyə Nazirliyi işğaldan azad olunmuş ərazilərdə əhalinin tibbi təminatını gücləndirmək məqsədilə «Azərbaycan Respublikasının işğaldan azad edilmiş ərazilərinə Böyük Qayıda dair I Dövlət Programı» çərçivəsində ardıcıl şəkildə tibbi müayinələr və maarifləndirici aksiyalar həyata keçirir. Bu təşəbbüs çərçivəsində növbəti tədbir Zəngilan rayonunda baş tutub.

Aksiyada Səhiyyə Nazirliyinin Elmi Tədqiqat Travmatologiya və Ortopediya İnstitutunun peşəkar həkim və fizioterapeutlərindən ibarət tibbi heyəti iştirak edib. Onlar Zəngilan sakinlərini geniş profilli travmatoloji və ortopedik müayinələrdən keçirib, müxtəlif xəstəlik və zədələrin erkən diaqnostikası və müalicəsi üçün ilkin tibbi müdaxilələr həyata keçiriblər.

Tədbirin əsas məqsədi bölgədə yaşayan vətəndaşların sağlamlıq durumunun qiymətləndirilməsi, travmatik və ortopedik patologiyaların vaxtında aşkarlanaraq, uyğun müalicə və reabilitasiya tədbirlərinə cəlb olunmasıdır. Aksiya çərçivəsində onurğa, dayaq-hərəkət sistemi, sinir sistemi və digər travmatoloji problemlərin diaqnostikası aparılıb, posttravmatik reabilitasiya imkanları müzakirə edilib.

Səhhətində problem aşkarlanan şəxslərə peşəkar tibbi məsləhətlər verilib, lazımi hallarda dərhal müalicəyə başlanılıb. Mütexəssislər vətəndaşlara sağlamlıqlarını qorumaq və bərpa etmək üçün fərdi tövsiyələr veriliblər.

Aksiya zamanı 150 nefərdən çox Zəngilan sakinləri tibbi müayinədən keçirilib.

Səhiyyə Nazirliyi işğaldan azad edilmiş ərazilərin sakinlərinin sağlamlığına qayğıni gücləndirir

Səhiyyə Nazirliyinin eksperti: «Hepatit C müasir dərmanlarla tam müalicə oluna bilir»

Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının qərarı ilə 2010-cu ildən başlayaraq hər il iyulun 28-i Ümumdünya Hepatit Günü kimi qeyd olunur. Bu günün məhz həmin tarixdə qeyd olunması hepatitis B virusunu kəşf edən, ona qarşı ilk vaksini yaradan və bu uğura görə Nobel mükafatına layiq görürlən professor Baruch Blumberqin doğum günü ilə əlaqədardır.

Ümumdünya Hepatitlə Mübarizə Günüün məqsədi cəmiyyəti ağır qaraciyər xəstəliklərinə və qaraciyər xərcənginin ən çox yayılmış forması kimi hepatosellüllər karsinomaya səbəb olan virus hepatitləri barədə maarifləndirməkdir.

Ümumdünya Hepatit Günü ərəfəsində Səhiyyə Nazirliyinin mütəxəssis-eksperti Emin Məmmədov nazirliyin mətbuat xidmətinin bu virusla bağlı bəzi suallarına aydınlıq gətirib.

- Emin müəllim, ilk növbədə, bilmək istərdik ki, hepatitis xəstəliyinin əsas simptomları hansılardır?

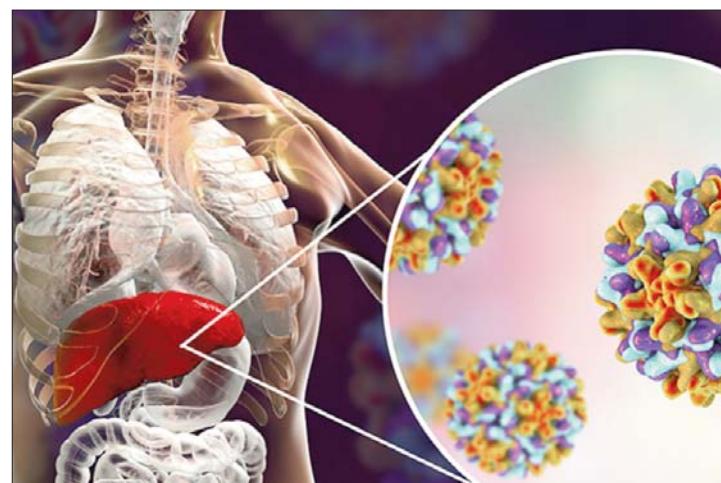
- Qaraciyər organizmin «laboratoriyası» hesab olunur. O, qanın təmizlənməsindən tutmuş maddələr mübadiləsinə, immun müdafiədən hormonların tənzimlənməsinə qədər yüzlərlə funksiyani icra edir. Lakin bu müümən orqanı zədələyən və çox vaxt uzun müddət gizli şəkildə davam edən xəstəliklərdən biri hepatitisdir. Hepatit qaraciyərin iltihabı deməkdir və adətən ona viruslar səbəb olur. Bu xəstəlik həm qəfil başlayan kəskin, həm də illərlə davam edən xroniki formada özünü göstərə bilər.

Hepatitisin əlamətləri çox vaxt yüngül olur və digər xəstəliklərlə qarışdırıla bilər. Ən çox rast gəlinən simptomlar yorgunluq, iştahsızlıq, ürəkbulanma, qarının sağ yuxarı hissəsində ağrıq, sidiyin tündləşməsi və dərinin saralmasıdır. Xroniki hepatitislərdə isə bu əlamətlər bəzən heç nəzərə çarpır və xəstə uzun müddət virus daşıyıcısı olduğunu bilmir. Bu səbəbdən hepatitis çox vaxt «səssiz xəstəlik» adlandırılır.

- Hepatitis xəstəliyinin xroniki və kəskin formaları arasındakı fərqliyi?

- Hepatitis bu formaları bir-birindən əhəmiyyətli dərəcədə forqlənilir. Kəskin hepatitis adətən yoluXMADAN sonrakı ilk altı ayda inkişaf edir və bəzi hallarda tam sağalma ilə nəticələnir. Xəstəliyin kəskin formasında gözde sarılıq, halsızlıq, qaraciyər fermentlərinin on qat və bundan artıq yüksəlməsi olur. Xroniki hepatitis isə altı aydan çox davam edən iltihabdır və qaraciyərdə daimi dəyişikliklər yaradır.

Uşaqlar hepatitis B-yə yoluXduzu zaman, öksər hallarda kəskin vəziyyətdən sağalsa da, onların öksəriyyəti xroniki daşıyıcı olur. Hepatitis B daşıyıcılığı məhz xroniki gedisi nəzərdə tutur, immun sistem və virus öz aralarında balans yaradır, qaraciyər sabit işini tömin edir. Minimal zədələnmə uzun zaman davam edərsə, qaraciyərin ehtiyatları tükənir və ölmüş hüceyrələr fibroz toxuma ilə əvezlənir. Bu na fibroz, sonrakı mərhələyə isə sirroz deyilir.

- Hepatitis C virusu da sirroz yarada bilərmi?

- Xüsusiətə hepatitis B və hepatitis C xroniki gedisi zamanı çox təhlükəlidir. Elmi tədqiqatlara görə, dünyada sirroz və qaraciyər xərcəngi hallarının yaridan çoxunun səbəbi məhz bu iki virusdur. Bu viruslar qaraciyər hüceyrələrinə daxil olduqdan sonra immun sistem onları məhv etməyə çalışır. Əslində, qaraciyərə əsas zərəri virus deyil, yoluXmuş hüceyrələri hədəf alan organizmin öz müdafiə sistemi vurur. Nəticədə, çapiq toxuması yaranır, qaraciyərin normal strukturu pozulur və zamanla sirroz inkişaf edir.

Unutmaq olmaz ki, hepatitis C xəstəliyində daşıyıcılıq olmur. Bu virus varsa, demək xronik iltihab olur, sonluq isə məlumdur - sirroz. Buna görə, hepatitis C aşkarlanan istənilən şəxs müalicə almalıdır. Son müasir dərmanlarla hepatitis C virusu üç ay ərzində tam sağala bilir. Hepatitis B-nin isə, əger yanaşı olaraq D virusu ilə yoluXma yoxdur, rəhatlıqla fəaliyətini bloklamaq mümkündür. Hepatitis Delta, yəni D virusu isə hələ də təbabət qarışında duran əsas ciddi problem olmaqdır.

- Hepatitisin diaqnostikasında hansı testlər aparılır?

- Diaqnoz üçün bir neçə əsas üsuldan istifadə olunur. Qan analizi qaraciyər fermentlərinin yüksəlməsini göstərir. Seroloji testlər hepatitis markerlərini aşkarlayır, PZR müayinəsi isə virusun genetik materialını müəyyən edir və onun miqdarnı ölçür. Qaraciyərin ultrasəs müayinəsi və elastoqrafya fibrozun dərəcəsini göstərməyə kömək edir.

Əgər bir insan hepatitis A, B, C və ya yeni virus növü olan E-yə yoluXubsa, onda həmişə yaddaş marker anticisimlər qanda qalır və testlərde aşkar çıxa bilir, virusun qanda olub-olmaması isə ancaq PZR testi ilə dəqiqləşdirilir. Lakin burada vacib məqam odu ki, PZR müəyyən edən laboratoriyalarda testlər bu virusun ən minimal səviyyəsini təyin etməyə imkan verməlidir.

- Hepatitis virusları ilə yo-

luxmamaq üçün hansı gigiyena qaydalarına riayət etmək lazımdır?

- YoluXmamaq üçün profilaktika olduqca vacibdir. Əllərin tez-tez yuyulması, ciy və ya çirkli qidalardan uzaq durmaq, yalnız steril tibbi və kosmetoloji alətlərdən istifadə etmək mühüm qaydalardır. Dirnaq tutan, daraq, diş firçası, qayçı kimli gigiyenik alətlər ayrı saxlanılmalı və fərdi olmalıdır.

Hepatitis B-yə qarşı vaksinasiya yoluXmadan qorunmağın ən etibarlı üsuludur. Təəssüf ki, hepatitis C üçün hələ vaksin yoxdur. Buna görə də riskli davranışlardan - qorunmamış cinsi əlaqə və ya steril olmayan iynələrin istifadəsindən qaçmaq lazımdır.

- Hepatitis xəstələrinin qidalanması necə olmalıdır?

- Müalicə ilə yanaşı, hepatitis xəstələrinin qidalanması da diqqətdə saxlanmalıdır. Qaraciyərin yükünü azaltmaq üçün qızardılmış və ya sterili yeməklərdən imtina etmək, spirtli içkilərdən uzaq durmaq şərtidir. Balıq, toyuq, yumurta və paxlalılar kimi yüksək keyfiyyətli züləllər qaraciyərin bərpasına kömək edir. Tam taxillar, tərəvəzlər və meyvələr enerji və vitamin mənbəyi kimi faydalıdır. Həkim məsləhəti ilə vitamin D və antioksidant dəstəyi də əlavə edilə bilər.

Ən vacib məqam - qurudulmuş otlardan və ot bitkilərdən ibarət çaylardan uzaq durmaq lazımdır, çünki hepatitis olan qaraciyər zədəli hesab edilir və bu bitki çayları qaraciyəre əlavə və toksin yükü deməkdir.

Hepatitislərdən qorunmaq vaxtında müayinə və vaksinlər məməkündür.

Alzheymer və Parkinson xəstəliklərinin müalicəsində ümidverici yenilik

Ankara Universitetindən professor Fikrət Şahinin apardığı araşdırma artıq 50 ildir istifadə olunan bir dərmanın Alzheymer və Parkinson xəstəliklərini necə müalicə etdiyini ilk dəfə ortaya çıxarıb.

Tədqiqat ruhi xəstəliklər, şizofreniya və ağır depressiya-nın müalicəsində də təsirli ola bilər. Bu kösf neyrodegenerativ xəstəliklər üçün yeni və effektiv müalicə üsulu təqdim edə bilər.

Araşdırmanın nəticələri «Scientific Reports» jurnalında dərc edilib.

Qeyd edək ki, həkim hələlik həmin dərmanın adını açıqlamayıb.

Müxtəlif növ balların müalicəvi xüsusiyyətləri

Balın müalicəvi xüsusiyyətlərə malik olması heç kəsə sirr deyil. Ancaq bu faydalı qida növünün ümumilikdə müsbət təsiri ilə yanaşı, ayri-ayrı bal növlərinin də özünəməxsus özəllikləri var. Belə ki, bal növünün müalicəvi xüsusiyyətləri arıların onu hansı bitkidən toplamasından əhəmiyyətli dərəcədə asılıdır.

kömək edir, həmçinin damarları və immuniteti möhkəmləndirir.

Yağıotu balı mədə-bağırsaq xəstəliklərində faydalıdır. Bir stokan suda 2-3 xörək qışığı belə balı həll edib içdikdə yuxu pozulmasının və başağrısının qarşısını alır.

Yonca balından ginekoloji xəstəliklərdə, babasıl və asteniyada müalicəvi vasitə kimi istifadə edirlər. Bu balın həm də sidikqovucu və bəlgəmgətirici

xüsusiyyətləri var.

Cökə balı soyuqdəymədə, yuxarı tənəffüs yollarının xəstəliklərində faydalıdır. Qaraciyərin və böyrəklərin xəstəliklərində, mədə-bağırsaq trakti iltihabında kömək edir, ürək əzələsini möhkəmləndirir.

Cığır balı tənəffüs yollarını xəstəliklərində müalicəvi təsira malikdir. Ondan həm də sidikqovucu vasitə kimi istifadə edirlər.

Qarabaşaq balının tərkibində dəmirin və züləlin səviyyəsi yüksəkdir. Bu bal damarları təmizləyir, zədələnmış toxumaların regenerasiyasına kömək edir, hemoqlobinin səviyyəsini qaldırır. Xüsusən qadınlara və yüksək turşuluqlu xroniki qastritdə əziyyət çəkən insanlara məsləhət görülür.

Günəbaxan balı ürək xəstəliklərində, bronxial astma, osteocondroz, nevralgiyalar, xüsusən soyuqdəymə mənşəli sinir ağrısı zamanı müsbət təsir edir. Bu bal həmçinin ümumi möhkəmləndirici xüsusiyyətə malikdir.

FAROENZYME HB

Diastase, Papain and Activated Charcoal

Həzm pozğunluqlarında simptomatik rahatlıq

- Yüksek keyfiyyət, süretli təsir
- Geniş pH diapazonunda aktivləşməsi
- Uzun müddət istifadə etmə imkanı

Fərgli enzim

*Rahatlığa doğru
zərif yol!*

Gynomix

Neomisin sulfat, Polimiksin B sulfat, Nistatin, Kokos yağı

Bakterisid Funqisid Regenerasiyaedici

- Vulvovaginit
- Qeyri-spesifik vaginit
- Göbələk və qarışiq mənşəli vaginit
- Servisit
- İnfeksiyon və göbələk
ağrılışlarının profilaktikası

Vaginal kapsul: gündə 1 dəfə.

«Böyük Qayıdış»a sağlamlıq dəstəyi

Səhiyyə Nazirliyi «Azərbaycan Respublikasının işğaldan Sazad edilmiş ərazilərinə Böyük Qayıdışa dair I Dövlət Proqramı» çərçivəsində kompleks tibbi müayinələri və sağlam həyat tərzinin təşviqinə dair maarifləndirici tədbirləri davam etdirir.

Füzulidə tibbi aksiya keçirilib

Nazirliyin mətbuat xidmətindən verilən məlumatda görə, növbəti belə aksiya Füzuli şəhərində keçirilib. Nazirliyin təşkilatçılığı ilə Akademik M.Topçubaşov adına Elmi Cərrahiyyə Mərkəzinin həkim briqadası yeri əhali üçün tibbi müayinələr və konsultasiyalar təşkil edib.

Aksiyanın əsas məqsədi müxtəlif cərrahi və terapevtik patologiyaların erkən aşkarlanması, profilaktik tədbirlərin aparılması və vətəndaşlara konsultativ tibbi xidmətlərin göstərilməsi olub.

Cərrah qastroenteroloqlar, damar və endokrin cərrahi, kardiocərrah, terapevt qastroenteroloq, nefroloq və digər ixtisaslı mütəxəssislərin yer aldığı tibb heyəti tərəfindən əhaliyə tibbi baxış keçirilib, elektrokardioqrafiya (EKQ) və digər diaqnostik müayinələr aparılıb.

Ümumilikdə, aksiya müdətində 170 nəfərə yaxın Füzuli sakini tibbi müayinələrdən keçib.

AŞAĞIDAKI TİBB MÜƏSSİSƏSİ GÖSTƏRİLƏN VAKANT YERLƏRƏ MÜSABIQƏ ELAN EDİR

Quba Tibb Kolleci

Cərrahi xəstəliklər – 1.0
Uşaq xəstəlikləri – 1.0
Mamalıq və
ginekologiya – 1.0

Ünvan:

Fətəlixan küç., 10c

Telefon:

(023) 33-5-44-55

Gəncə Tibb Kolleci

Daxili xəstəliklər (terapiya) – 1.0
Epidemiologiya – 1.0
Uşaq xəstəlikləri
(pediatriya) – 1.0
Sinir-ruhi xəstəlikləri – 1.0

Ünvan: İsmət Qayıbov küç., 14

Telefon: (022) 266-91-54

ELAN

Azərbaycan Respublikası Səhiyyə Nazirliyi «Analitik Ekspertiza Mərkəzi» publik hüquqi şəxsinin istifadəsində olan MN 2156877 nömrəli «İnzibati xəta haqqında Protokol»un surəti itdiyi üçün etibarsız hesab edilsin.

Azərbaycan Respublikası Səhiyyə Nazirliyi «Analitik Ekspertiza Mərkəzi» publik hüquqi şəxsinin istifadəsində olan MN №2156852 və MN №2156968 nömrəli «İnzibati xəta haqqında Protokollar» itdiyi üçün etibarsız hesab edilsin.

Baş redaktor:
N.MƏCIDOVA

Baş redaktorun müavini:
S.NƏBİYEVƏ

Qəzet 1991-ci il yanvarın
5-dən nəşr olunur.

Təsisçi:
Azərbaycan Respublikası
Səhiyyə Nazirliyi

Azərbaycan Respublikası Ədliyyə
Nazirliyində qeydiyyata alınmışdır.
Qeydiyyat nömrəsi: B92

Ünvan:
Həsən bəy Zərdabi küç., 96.
3-cü mərtəbə, 6-ci otaq

Tel./faks: (012) 596-06-61

E-mail: tibbqazeti@mail.ru

Müəlliflərin fikirləri qəzətin mövqeyi ilə üst-üstə düşməyə bilər.
Redaksiyaya gələn yazılar geri qaytarılmır, onlara rəy verilmir.